

beschikken, wat zal ons lot zijn?" Nu is dat anders. De vraag „wat nu?" beteekent dan thans: Volgens welk plan zullen *wij* nu de wereld of de maatschappij verder vormen?"

Typeerend voor deze geestesrichting is de wijze, waarop in 1935 het geruchtmakend *Plan van den Arbeid* ten onzent den volke werd aangekondigd. In allen ernst werd woordelijk gewaagd van een *Plan-geloof*, dat gericht moest zijn op de *vorming* van een nieuwen *Plan-mensch*. Vooraanstaande leidslieden verklaarden letterlijk: „Het Plan is de uitdrukking van den fellen wil om het eigen lot in eigen handen te nemen". „De door onze beweging uitgedragen gedachte herstelt het vertrouwen in den mensch, die in staat is zijn eigen economie op te bouwen, zooals hij dat wil".

De toon, in deze populaire actie aangeslagen, strookt al te zeer met den gedachtengang in de economische literatuur overheerschend. Na het standaardwerk van Roscher zijn — met uitzondering van de Roomsche Katholieke literatuur, die onder meer in het *Lehrbuch* van Heinrich Pesch monumentale bijdrage bezit — de wetenschappelijke economische publicaties, getuigend *van* en gebouwd *op* het geloof in God, die de schepping onderhoudt en regeert, pijnlijk schaarsch. *Secularisatie* der economie moet ook tot de karakters trekken van haar ontwikkeling in de 20e eeuw worden gerekend. Toch is gemakkelijk in te zien, dat de roep om een economie naar Christelijke belijdenis niet wordt ingegeven door de gril om bij splinterige methodologische en terminologische kwesties een geforceerd eigen geluid te doen hooren, maar opkomt uit de noodzaak de beginselen, in Gods Woord neergelegd, tot richtsnoer te nemen bij de groote vraagstukken met het economisch denken onlosmakelijk verbonden, als daar zijn: de verhouding van God en mensch, van stoffelijk en geestelijk goed, van individu en gemeenschap, van staat en maatschappij, de waardeering van instituten als arbeid, gezin en eigendom. Dit echter wordt door velen bij economische overleggingen *genegeerd* of naar de nieuwe spreekwijze als een zoogenaamd *datum* buiten het afgebakend terrein der economie gesloten. Dit datum wordt dan feitelijk meer een *fatum*, dat den geregelde gang van het economische proces verstoort, dan een bezielende factor, alle economisch handelen